

Bőrre megy

VISSZHANG - LVII. évfolyam, 9. szám, 2013. március 1.

Nem gondolom, hogy be lehetne vagy kellene tiltani a körülmetélést. De azt igen, hogy ez esetben a vallás szabad gyakorlása a szülő nevelési jogán keresztül ütközik a gyermek testi sérthetetlenségének éppúgy alkotmányos jogával. Surányi László egy szót sem veszteget az alkotmányjogi dilemmára (*Ne vedd el, amit nem adhatsz, ÉS*, 2013/5., febr. 1.). Én viszont figyelembe veszem, hogy ezt a rítust a szóban forgó vallások elengedhetetlennek tartják identitásukhoz. Mérlegelve tehát a szemben álló jogokat egyetértek azzal a pragmatikus megfontolással, hogy – mint írtam – e *„szokás büntethetősége alighanem több kárt okozott volna, mint amennyi előnnyel járna a fitymához való emberi jog érvényesítése”*.

Mulasztás volt viszont, hogy túlságosan szűkszavúan foglaltam össze az erre vonatkozó új német törvényt, amely így – mint Surányi László írásából is kiderül – félreérthető lett. Így történhetett, hogy az általam használt kifejezést (*„orvosilag szakszerű”*, németül *„nach den Regeln der ärztlichen Kunst”*, más fordításban *„az orvosi szakma szabályai szerint”*) ő az *„orvosi úton”*-nal helyettesítette, és úgy értette, hogy ezentúl csak orvos metélhet körül Németországban. Az *„orvosilag szakszerű”* azonban itt azt jelenti, hogy erre képzett szakember végezze a körülmetélést, és amennyire lehet, fájdalommentesen. Aki így nemcsak orvos, hanem mohel is lehet. Ha pedig mohel végzi a műtétet, alighanem elmarad a Surányi által rosszalóan emlegetett *„állami felvilágosítás”*. De amúgy miért lenne *„állami”*? Orvosi felvilágosítás a kockázatokról.

A törvény ilyenformán nem tilt meg semmit, nem vesz el semmit, nem próbál meg *„gátat vetni a zsidó és muzulmán vallás egészének átadása elé”*; ezzel szemben legalizálja az eddigi gyakorlatot legalábbis a zsidó rítusra vonatkozóan. Mert hat hónapos kor után már valóban csak orvos hajthatja végre a beavatkozást.

Surányi szerint nem ejtek szót arról, hogy a körülmetélés feltételezett betiltása esetén az érintett szülők külföldön végeztetnék el a műtétet. Úgy tűnik, elsiklott a mondat felett, amelyben *„komoly ellenvetésnek”* neveztem, hogy *„a tilalom nyomán várható illegális műtéteknek éppen az érintettek látnák a legnagyobb kárát”*.

További kifogása, hogy Pál apostolt idéztem, aki azt állítja, hogy a zsidóság igazi kritériuma nem a körülmetélkedésben, hanem a szív táján keresendő. De nem is az a baj, amit Pál mond, hanem hogy ő mondja, hiszen – miként Surányi írja – az, hogy rá hivatkozom, *„kifejezetten a zsidó vallás elleni támadás”*. Ilyen támadás nem állt szándékomban, nem is vélem annak, de ha úgy is lenne: egy vallást vagy akár a vallásosságot nem szabad kritizálni? Egyébként igaz, hogy olyan hitet találnék rokonszenvesnek, amely a szívben – és az értelemben – lakozik, amelynek nincs szüksége se rítusra, se dogmára, se hierarchiára.

Feltételezve egy vallás képességét szokásainak megváltoztatására továbbra is állítom, hogy elvileg jó kompromisszum lenne a jogok említett konfliktusában, ha az érintettek idősebb korban, önállóan dönthetnének körülmetélésükről. Surányi László ezt a nyelvvel állítja párhuzamba, és – a körülmetélést a vallással azonosítva – azt írja: *„A nyelvet ugyanis, csakúgy mint a vallást, kapjuk”*. És mi lenne, teszi hozzá, ha a nyelv elfogadásával is várnunk kellene döntésképes korunkig. Mert például, folytatja, nem biztos, hogy mindenki szeretné a német nyelvet elsajátítani, *„amelyen meg lehetett fogalmazni azt a sok szörnyűséget, amely több millió zsidó kiirtásához vezetett”*.

Könnyen belátható, hogy erről nem a német nyelv tehetett. Mindegy tehát milyen nyelven, csak beszéljen az a gyerek. Erre szüksége van, de körülmetélésre, sőt vallásra nem feltétlenül. Nem kétséges, a szülők

ajándéknak szánják, ám csak később derülhet ki, hogy az érintett is annak tartja-e. A körülmetélés nem visszavonható. Ezért lenne jó meghagyni a döntést annak, akinek – ez esetben tényleg – a bőrére megy a játék.